

de er i Minoritet. Den store Majoritet af hine, som gør det nuværende System muligt, har Stemmeret til at beskytte deres Synspunkt. Det er kun dem, imod hvem der syndes, som er tause paa Valgdagen!

Oppositionen mod denne Form af Umooralitet vil efter Tingenes Natur blive enormt styrket, naar den bliver udrustet med Stemmeret. Dog vil ingen af dem, som kender den virkelige Karakter og Historie af Prostitution og Køns-Slaveri, vente pludselige og fuldstændige Forandringer af nogetsomhelst Virkemiddel. Vi begyndte tusinde Aar for sent, til at vi nu kan gøre et hurtigt Arbejde ud af det!

Det første Lovforslag, som blev indgivet i Amerikansk Lovgivning var et til Beskyttelse for unge Piger i Staten Colorado. Saa snart Kvinderne i Washington fik Stemmeret, blev Borgmestrene i Seattle og Tacoma »satte fra deres Stilling«; hovedsagelig paa Grund af Kvindernes Aktivitet, og Anledningen var, at de spillede under Dække med »the social evil« (* I Californien, ved sidste Valg, søgte hver Kandidat til et Embede, der havde den mindste Berøring med »Lovens Ikrafttræden« paa det stærkeste at fremhæve, at hans Overbevisning og politiske Conduite-liste var paa den rette Side af Kvindeslavehandelen. Lovens Ikrafttræden i Denver har medført en stadig Aftagen i Tallet af Prostituerede. Der er intet fænomenalt i disse Angivelser, men de peger paa den Vej, som Kvinderne i vort Land vil vandre.

De Indflydelser, som tendere imod at vedblive med Prostitutionen er altfor mange og altfor vidtrækkende, til med Lethed at kunne fjernes. Altfor lave Aflønninger, til at sætte en ung Pige istand til at kunne betale for de almindelige og mest nødvendige Livsbehov er en af de mest tragiske Aarsager. »Stemmeret for Kvinder« vil dog efterhaanden gøre sin Indflydelse gældende. Der vil blive en almindelig Tilbøjelighed til at rejse Lønnen; — til at etablere bedre Arbejdsvilkaar for Kvinderne; — man vil aabne nye Veje for Arbejdet og fri Kvinderne for de Haandteringer hvor Konkurencen strømmer for stærkt til; man vil faa Hjælp fra de Kvinder som er lykkeligere stillede. Men alt dette vil naturligvis blive gradvise og kan ikke blive øjeblikkelige Ændringer.

Samfundsondet, som vi har nævnet, er befæstet gennem Aarhundreders Tilskyndelser og dets Rødder rækker tilbage i de grundlæggende Aarsager, som gennem mange Slægtled har berøvet Kvinderne deres Individualitet og har holdt dem i en Stilling af den yderste Afhængighed. Kun en aarelang videre Oplysning og en vedholdende Anstrengelse forenet med Stemmeret i Hænderne paa alle dem, som er Modstandere af denne gigantiske Brøde mod Racen vil bringe en Løsning. Det første Trin maa tages nu. Hvis man alvorligt ønsker Løsningen af dette Problem, maa man gøre sit yderste for at sikre Kvinderne i Ny York Stemmeret.

Carrie Chapman Catt. (**

**) Mrs. Chapman Catt har trukket sig tilbage fra Stillingen som Alliancens Præsident. Hun

*) Prostitutionen og Kvindeslavehandelen.

har erklæret nu at vilde concentrere sit hele Arbejde paa at skaffe Kvinderne i »Ny York« Stemmeret. Hun har holdt flere Foredrag i Amerika om at: »Det hedenske Østen sælger til det kristne Vesten!« og man føler, at hun paa sin Rejse i »Det fjerne Østen« ofte har stødt paa »Den hvide Slavehandel«. Vi har ment at burde bringe nogle Oversættelser af denne Side af hendes senere Virken!

»Kvindestemmeretsbladets Redaktion«

Ovenstaaende Artikel »The Traffic in Women« er sendt mig af Mrs. Chapman Catt i et Maanedsskrift (af Marts 1913), som udgives af »The Woman Suffrage Party« i Ny York.

* Det er nu en kendt Sag at Mrs. Chapman Catt har tilskrevet Foreningerne, at det er hendes Ønske at fratræde Præsidentpladsen efter Budapest Mødet, for ganske at hellige sig til Stemmeretskampagner i hendes eget Land. Vi forstaar at Mrs. Chapman Catt har stødt paa en saa brutal Side af »The Traffic in Women«, at hun ligesom kaster alt bort for at koncentrere sine Kræfter og sit Snille i Kampen mod denne mægtige Fjende. Intet giver en sikrere Modstand end naar Kvinder faar Stemmeret. Jeg synes vi bør sige til Mrs. Chapman Catt: »Vi giver vor Præsident sin fuldkomne Frihed i Aaret 1914 og 1915, for at hun kan udkæmpe Kvindestemmerettens Vedtagelse i Ny York«. Men derefter haaber vi, hun bliver Den internationale Alliances Præsident igen! — Vi venter!

Johanne Münter.

Brev fra Norge.

Ærede redaktør!

De vil ha noet fra mig om stemmerets-saken heroppe! Ja, jeg hadde nær sagt, at der er ingen som tænker noet videre mere paa den nu. Av den simple grund at slik som vor politik har utviklet sig, gaar stemmeretten av sig selv.

Stortinget er traadt sammen og er i fuld aktivitet nu. 123 mandlige repræsentanter sitter der nu, og avgjør som i fordums tider, alle saker, som angaar land og rike, mænd og kvinder, stat og kirke. Ikke en eneste kvinde er med. Hvor meget dette end kunde være at ønske, saa forekommer det mig personlig, at dette at faa kvinder i vort storting ikke er det absolut vigtigste, for det første ialfald! Venstre er atter kommet til magten, idet partiet ved valget i høst fik stor majoritet. Sammen med socialdemokraterne har de nu avgjørelsen av alle grundlovsspørsmål i sin haand. Regjering er dannet av stortingets flertal med *Gunnar Knudsen* som ministerchef.

Hvad angaar den lille rest stemmeret for kvinder, som staar igjen, saa er vi som sagt, fuldkommen trygge for at i løpet av denne treaarsperiode, vil den almindelige politiske stemmeret for alle landets borgere være et fuldbyrdet faktum. Alle politiske

partier er nemlig enige om at i vort, demokratiske land gaar det ikke an længer at forholde noet voksent menneske deres rettigheter. Og derfor staar ogsaa almindelig politisk stemmeret for kvinder paa samtlige partiers valgprogram. Paa det er altsaa alle repræsentanterne valgt, og de har dermed forpligtelse til at gennemføre denne reform i sin stortingssession.

Den nydannede venstreregjering tæller blandt sine medlemmer mænd, som altid har været sakens tilhængere. Dens chef, *Gunnar Knudsen*, svarte — ifølge »Nylænde« — da der fra England kom anmodning om at faa uttalelser om kvindestemmeretten fra vore ledende politikere, følgende: »Her i landet har kvinder hat ret til at stemme ved to politiske valg. De har deltaget i valgene i raskt økende antal. Den erfaring man har gjort, er meget tilfredsstillende, og alle partier i Norge er nu overbevist om retfærdigheden av denne reform, som fra begyndelsen av mødte adskillig motstand fra de konservative!«

Og en anden av vor sittende regjerings medlemmer, *statsraad Castberg*, uttalte ved samme lejlighed: »Kvindestemmeretten har vist sig gavnlig, har git den moralske side ved landets politik øket styrke. Den har i like høi grad kommet alle politiske partier til gode. Den har ikke paa noen maate svækket den nationale og politiske kraft i landets politiske liv. Ingen fraktion av folket ønsker kvindestemmeretten ophævet. Tvertimot kræver alle politiske partier — det konservative, det liberale og arbeiderpartierne — paa sine valgprogrammer, at den skal utvides fra den begrænsede kvindestemmeret vi nu har, til almindelig kvindestemmeret. Dette vil bli gennemført i nær fremtid!«

Statsraad Bryggesaa har ved flere leiligheter været kvindestemmerettens og kvindesakens bedste talsmand i stortinget. Og om de andre fem statsraader har jeg grund til at tro, at de er paa vor side, saa De forstaar nok, at vi kvinder behøver ikke længer at kjæmpe. Vi har faktisk ingen at ta kampen op imot!

Kristiania, 24.-3.-1913.

Fr. Mørck.

„Suffragetter“

En Bog om de engelske Kvinders Kamp af Dr. Käthe Schirmacher.

*) »Suffragetternes Kamp er noget ganske Nyt, noget eksempeløst i Verdenshistorien: dannede Kvinder i et første Kulturland bruger Vold for at vinde Ret«. Med disse Ord indleder Dr. phil. Käthe Schirmacher sin Bog: »Suffragetter«. Med Sympathi for deres Sag fortæller hun, hvem de er, hvad de vil og hvad de gjør, beskriver deres Forhold til Forfatning, Parlament, Fængsel, Politi, Presse o. s. v. og ruller op for vore Øjne et levende

*) Uddrag af A. B.s.